

แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐาน

การวิจัยเรื่อง “ ความตรงเชิงโครงสร้างและความสามารถในการทำนายของแบบทดสอบวัดระดับแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน “นี้ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

จริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน

พระยาอนุমানราชธนะ (2516) ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า เป็นเรื่องของการค้นหาความจริง เกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคมซึ่งถือว่าถูกต้องดีงาม และสิ่งซึ่งถือว่าผิดหรือชั่ว ไม่ควรประพฤติ แล้ววางหลักกำหนดเป็นมาตรฐานไว้

Good (1964) ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า หมายถึง การปรับพฤติกรรมให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องหรือดีงาม

Kohlberg (Bull, 1969) ได้กล่าวถึงจริยธรรมว่า เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์ และมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินผลของการกระทำนั้นว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือผิด

งานวิจัยชิ้นนี้มองจริยธรรมในรูปของพฤติกรรม เช่นเดียวกันกับพระยาอนุমানราชธนะ Good และ Kohlberg โดยแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้คือ

1. เป็นพฤติกรรมที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น คือเป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

2. เป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น คือเป็นพฤติกรรมที่สังคมลงโทษ หรือพยายามกำจัด และผู้กระทำประพฤตินั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร

ฉะนั้น ผู้ที่มีจริยธรรมสูงคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมในลักษณะแรกมาก และลักษณะหลังน้อย

ดังนั้น จริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมที่สื่อมวลชนแสดงออกมา จึงสรุปได้ว่า ผู้ที่มีจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนสูงคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมในการเสนอข่าวสาร แล้วสังคม(ทั้งสังคมของผู้รับสาร และสังคมของสื่อมวลชนเอง)ให้การยอมรับ และเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ส่วนผู้แสดงพฤติกรรมในการเสนอข่าวสารเองก็จะเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมเช่นกัน

แรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน

การศึกษาเรื่อง กระบวนการตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจ เห็นได้จากงานวิจัยของ Whitlow และ Van Tubergen และงานวิจัยของ Black, Barney และ Van Tubergen (Singletary and others, 1990) รวมทั้งงานวิจัยของ Singletary และคณะ (1990) เนื่องจากงานวิจัยต่างๆเหล่านั้นพบว่า มีแรงจูงใจหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งการทราบถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจนั้น จะทำให้เราทราบว่าการตัดสินใจหรือการแสดงพฤติกรรมนั้นมีเหตุมาจากอะไร ผู้แสดงพฤติกรรมคิดอย่างไรเมื่อตัดสินใจแสดงพฤติกรรมนั้นๆ กล่าวคือการทราบว่าคุณคนมีแรงจูงใจใดบ้าง จะทำให้เราสามารถทำนายถึงการแสดงพฤติกรรมของคุณคนนั้นได้ เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมหนึ่ง อาจเกิดจากการมีแรงจูงใจหลายประเภท และพฤติกรรมที่ต่างกันอาจเกิดจากการมีแรงจูงใจบางประเภทที่เหมือนกันก็ได้ นอกจากนี้ การที่แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินใจเมื่อจะแสดงพฤติกรรมอีกทีหนึ่ง และพฤติกรรมจะถูกหรือผิดขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของแต่ละสังคม การทราบแรงจูงใจจะทำให้เราทำนายถึงพฤติกรรมที่จะเป็นที่ยอมรับหรือไม่ เป็นที่ยอมรับในแต่ละสังคมได้ ตัวอย่างเช่น ผู้มีแรงจูงใจในการตัดสินใจในลักษณะที่ทำตามเพื่อน หรือคนใกล้ชิดมีอิทธิพลสูง การแสดงออกของพฤติกรรมในลักษณะตามเพื่อนของเขานี้ ถ้าแสดงในสังคมที่ชื่นชมการกระทำตามกัน บุคคลนั้นก็จะได้รับยอมรับ ขณะเดียวกันหากเขาทำตามเพื่อนในสังคมที่ไม่ชอบพฤติกรรมนี้ บุคคลนั้นก็จะได้ไม่ได้รับการยอมรับในการแสดงพฤติกรรมนั้นของเขา

ทั้งนี้ในงานวิจัยขั้นนี้ก็เป็นการศึกษาถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน เช่นกัน โดยใช้ตัวแปรแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนของ Singletary ที่มีการแบ่งตัวแปรโดยใช้การแบ่งชั้นทางจริยธรรมของ Kohlberg มาเป็นแนวในการสร้างมาตรวัดหรือแบบสอบถาม ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2530) อธิบายถึงความเป็นมาของทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมไว้ดังนี้

จอห์น ปีอาเจท์ (Jean Piaget) เป็นนักจิตวิทยาคนแรก ที่บุกเบิกความคิดทางพัฒนาการจริยธรรมจากการรู้การเข้าใจสังคม (Sociocognitive Moral Development) โดยเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน (Complex Process) ระหว่างความรู้สึก และ วัฒนธรรม (Component Feeling and Culture) สำหรับพีอาเจท์ เขามีความเชื่อว่าความหมายทางจริยธรรม (Moral Realism) สำหรับเด็กนั้นมี 3 ประการ คือ

1. จริยธรรม หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่ถูกกำหนด (Duty) พฤติกรรมใดก็ตามที่แสดงถึงความเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เป็นของดี เช่น การแบ่งปันทุกวัน แสดงถึงความมีจริยธรรมมากกว่า การไม่แบ่งปันทุกวัน
2. จริยธรรม หมายถึง การรับรองอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร (Letter) พฤติกรรมทางจริยธรรมคือ สิ่งที่ระบุเป็นตัวอักษรมากกว่าความเชื่อที่เป็นนามธรรม เช่น การได้ใบประกาศเกียรติคุณการมีมารยาทดี แสดงถึงความมีจริยธรรมได้มากกว่า การได้รับคำชม
3. จริยธรรม หมายถึง ความรับผิดชอบ (Responsibility) ที่มีต่อการกระทำหรือพฤติกรรมอย่างมีเหตุมีผล ซึ่งจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบนี้จะมากขึ้น เมื่ออายุมากขึ้น

ในการศึกษาค้นคว้าทางจริยธรรมของพีอาเจท์นั้น ใช้วิธีการสังเกตเป็นรายบุคคลเป็นจำนวนมาก เช่นการศึกษาจริยธรรมในเด็กอาจดูได้จากการเล่นของเด็ก โดยเริ่มจากการเล่นโดยไม่มีกฎเกณฑ์ ใช้ตนเป็นใหญ่ มุ่งเอาแต่ชัยชนะเพื่อตนเพียงอย่างเดียว ต่อมาจึงเกิดความร่วมมือระหว่างเพื่อนเล่นด้วยกัน จนกระทั่งสามารถทำตามความรู้สึกผิดชอบของตน จากการสังเกตการเล่นลูกหินของเด็กอายุ 5-13 ปี พีอาเจท์ พบว่าพฤติกรรม การเล่นของเด็กแตกต่างกันตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเล่นตามลำดับ หรือเล่นตามความสามารถทางการเคลื่อนไหวของตน (Individual หรือ Motor) เด็กจะเล่นลูกหิน (Marbles) ตามความสามารถของทักษะทางการเคลื่อนไหวหรือเล่นตามความต้องการของเขาเองตามลำพัง โดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ใดๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นตนเป็นใหญ่ (Egocentric) ในขั้นนี้เด็กเริ่มยอมรับที่จะเล่นร่วมกับผู้อื่น เมื่อมีอายุได้ประมาณ 2-5 ปี แต่การเล่นร่วมกับคนอื่นนั้นมิได้หมายความว่าเล่นกับคนอื่นจริงๆ เด็กในวัยนี้ยังเล่นตามความต้องการของตนอยู่ มิได้ต้องการจะชนะผู้ใด หรือคิดหาหนทางใดๆ มาเล่นให้แตกต่างไปจากเดิม การเล่นจะเป็นในลักษณะตัวใครตัวมัน (Play Each One " On His Own")

ขั้นที่ 3 ขั้นร่วมมือ (Cooperation) ระยะนี้เด็กจะมีอายุประมาณ 7-8 ปี ในวัยนี้เด็กเริ่มรู้จักที่จะเล่นเพื่อชนะ ฉะนั้นการเล่นในวัยนี้จึงเริ่มเล่นร่วมกับผู้อื่น แต่การเล่นยังมีได้ถือกฎเกณฑ์เป็นสิ่งสำคัญ การเล่นมักคำนึงถึงพรรคพวกมากกว่ากฎเกณฑ์

ขั้นที่ 4 ขั้นเล่นอย่างมีกฎเกณฑ์ (Condification of Rules) เด็กในวัยนี้มีอายุประมาณ 11-12 ปี เด็กในวัยนี้เริ่มใช้กฎเกณฑ์ในการเล่นร่วมกัน เริ่มรู้จักปฏิบัติและรักษาไว้ถึงกฎเกณฑ์ ซึ่งแตกต่างไปจากสามขั้นแรกโดยสิ้นเชิง

จากการศึกษาโดยวิธีสังเกตนี้ พือาเจท์ ได้สรุปว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก น่าจะแบ่งได้เป็น 2 ขั้นใหญ่ คือ

1. ระยะเวลาที่เด็กยึดกฎเกณฑ์จากผู้อื่น (Heteronomous) ซึ่งมีอายุประมาณ 0-8 ปี เป็นระยะที่บิดามารดาและผู้ใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อเด็กในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างชัดเจน เด็กจะนับถือความถูกต้องความผิด ความดีความไม่ดีในลักษณะตายตัว (Fixed Rules) ถ้าทำผิดต้องได้รับโทษ ไม่คำนึงถึงแรงจูงใจหรือสาเหตุในการกระทำ

2. ระยะเวลาที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตนเอง (Autonomous) เป็นระยะที่เด็กเริ่มพัฒนาจริยธรรม ขึ้นสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรม และพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญาและอายุ

วิธีการในการศึกษาจริยธรรมของฟิอาเจท์นั้น เป็นการวัดเป็นรายบุคคล ในรูปของการสัมภาษณ์ โดยสร้างเรื่องเป็นสถานการณ์คู่ กล่าวถึงการกระทำของเด็ก 2 คน ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันที่ความตั้งใจ แรงจูงใจและผลที่เกิดตามมา ตัวอย่างเช่น เด็กชายหมูใหญ่ ทำแก้วแตก 15 ใบ โดยไม่ตั้งใจขณะที่เปิดประตูห้องเข้ามา เพื่อรับประทานอาหาร ส่วนเด็กชายอรรถ ทำแก้วแตก 1 ใบ ขณะที่ป็นขโมยขวดขนมฝิงในตู้เวลาที่แม่ไม่อยู่บ้าน หรือ กรณีที่ 2 จุ่มอยากจะเย็บเสื้อให้แม่ของเขาดีใจ จึงนำกรรไกรมาตัดผ้า แต่ตัดไม่เป็นตัดเอา กระโปรงของเธอขาดเป็นรูโหว่ ส่วนน้องศุ นำเอากรรไกรของแม่มาเล่นแต่ตัดไม่เป็น เลยตัดเอากระโปรงเล่นเป็นรูเล็กๆ แล้วฟิอาเจท์ตั้งคำถามว่า 'ใครทำผิดมากกว่ากัน ถ้าเธอเป็นพ่อใครควรถูกตีมากที่สุด'

หลังจากนำคำตอบทั้งหมดมาพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือเรียกอีกอย่างว่า จรรยาวิพากษ์แล้ว ฟิอาเจท์ ตั้งเกณฑ์การตัดสินไว้ 6 เกณฑ์ ดังนี้คือ

1. การตัดสินจากเจตนา (Intentionality in Judgement) เด็กอายุน้อย ๆ จะตัดสินพฤติกรรมว่าดี หรือไม่นั้นมักจะตัดสินจากปริมาณของความเสียหายที่เกิดขึ้น (Actual Physical) ส่วนเด็กโตนั้นจะตัดสินโดยดูจากความตั้งใจ หรือเจตนาในการกระทำที่ไม่ดีของบุคคลนั้น (Intend to Do Harm) ว่ามีเจตนาของการทำไม่ดีหรือเปล่า
2. การตัดสินใจจากความเกี่ยวข้อง (Relativism in Judgement) เด็กอายุน้อยจะตัดสินความถูกหรือผิดว่าต้องเป็นทางหนึ่งทางใด และในลักษณะเด็ดขาด (Absolute) ทุกคนต้องเห็นเหมือนกันและถือว่าความคิดเห็นของผู้ใหญ่ย่อมถูกเสมอ ส่วนเด็กโตนั้นจะตัดสินจากสถานการณ์ หรือความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์นั้นกับบุคคลนั้นๆ
3. การตัดสินเหตุการณ์เป็นอิสระจากการลงโทษ (Independence of Sanction) เด็กอายุน้อยตัดสินความไม่ดีจากการถูกทำโทษ แต่เด็กโตจะตัดสินการกระทำว่าไม่ดี เพราะการกระทำนั้นขัดต่อกฎเกณฑ์ หรือก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น
4. การตัดสินจากการใช้ระบบตาต่อตา (Use of Reciprocity) เด็กอายุน้อย - อายุ 4 ปี จะใช้ระบบตาต่อตาน้อยกว่าเด็กอายุ 7 - 10 ปี แต่เด็กอายุ 11 - 13 ปี จะเริ่มมองเห็นสิ่งที่เป็นนามธรรมมากกว่าระบบตาต่อตา เช่น ความเห็นใจกัน ความกตัญญู หรือความรัก ความเข้าใจ

5. การตัดสินจากการลงโทษเพื่อคืนดี (Use of Punishment as Restitution and Reform) เด็กอายุน้อยจะสนับสนุนให้มีการลงโทษอย่างหนัก เพื่อคืนดีผู้ทำผิด ส่วนเด็กโตจะมีการตัดสินใจเช่นนี้น้อยลง

6. การตัดสินจากการยึดหลักของโชคชะตา (Naturalist Views of Misfortune) เด็กอายุน้อยจะมีความเชื่อว่าการบาดเจ็บ หรือการทำความผิดเกิดขึ้นโดยบัญชาของพระเจ้าหรือเกิดด้วยโชคชะตามากกว่าเด็กโต

ต่อจากพือาเจท์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่สนใจศึกษาจริยธรรมอย่างจริงจังอีกผู้หนึ่งคือ ลอร์เรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ได้พัฒนาแนวคิดทฤษฎีของ พือาเจท์สร้างเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กโดยวิธีการสัมภาษณ์จาก สภาพการณ์สมมติ ในลักษณะของการตัดสินความดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด (Hypothetical Moral Dilemmas) จำนวน 10 เรื่อง สภาพการณ์ที่สร้างขึ้นนั้นใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open End) ในระยะแรกๆลักษณะคำตอบสามารถรวบรวมได้ 25 กลุ่ม เช่น การมีบทบาท ความรับผิดชอบและความยุติธรรม และจากการศึกษาข้ามวัฒนธรรมของโคลเบอร์ก ในประเทศอเมริกา ได้วัน เดอร์กี แคนาดา อินเดีย เม็กซิโก อีสราเอล มาร์ตินิก (Martinique) แบ่งเป็นชนชั้นกลาง (Middle-Class) และชนชั้นต่ำ (Lower-Class) และยังแบ่งเป็นศาสนา ได้แก่ คาทอลิก โปรเตสแตนต์ ยิว พุทธ อิสลาม จากการศึกษาของเขา โคลเบอร์กสามารถคิดตั้งเป็นทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมซึ่งแบ่งขั้นพัฒนาการ โดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือจรรยาวิพากษ์ (Moral Judgement) ได้เป็น 6 ขั้นด้วยกัน โดยการสร้างทฤษฎีนั้น โคลเบอร์กมีความเชื่อพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคล จะผ่านไปตามลำดับขั้นพัฒนาการ (Sequential Stage) โดยมีพื้นฐานมาจากการให้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ ตามการศึกษาของพือาเจท์ เหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเหตุผลทางตรรกศาสตร์

2. การรับรู้ทางสังคม (Social Perception) และบทบาททางสังคม (Roletaking) ของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับพัฒนาการทางจริยธรรมของเขา

3. บุคคลที่จะมีจริยธรรมขั้นสูงหรือการใช้เหตุผลทางจริยธรรมขั้นสูงได้นั้น จะต้องสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกและความสามารถในการรับรู้ทางสังคมในระดับสูงก่อน

ด้วยความคิดพื้นฐานนี้ Kohlberg จึงค้นคว้าวิจัยกับเด็กอายุ 10-13-16 ปี ในประเทศต่าง ๆ 6 ประเทศ ได้แก่ ไต้หวัน เม็กซิโก ตุรกี ยูคาคัติน เม็กซิกัน อเมริกัน วิธีการศึกษาใช้วิธีสัมภาษณ์ โดยใช้สภาพการณ์สมมติปัญหาจริยธรรม (Hypothetical Moral Dilemmas) 9 เรื่อง คำถามที่ใช้เป็นแบบปลายเปิด ให้ผู้รับการสัมภาษณ์คิดหาเหตุผลในการตอบปัญหาแต่ละเรื่อง และKohlbergได้นำคำตอบเหล่านี้มาวิเคราะห์ สร้างระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือจรรยาวิพากษ์ไว้เป็น 3 ระดับ โดยแต่ละระดับมีเหตุผลทางจริยธรรมหรือจรรยาวิพากษ์ แบ่งเป็นระดับละ 2 ชั้นดังนี้

1. ระดับก่อนการมีจริยธรรมอย่างเป็นเหตุเป็นผล (Preconventive Level) ในระดับนี้ พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับเหตุผลที่ผู้มีอำนาจกำหนดให้ หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองเป็นใหญ่ Kohlberg แบ่งชั้นพัฒนาการไว้ดังนี้ คือ

1.1 ระดับจริยธรรมของผู้อื่น (Heteronomous Morality) ได้แก่ การที่เด็กจะตัดสินว่าพฤติกรรมใดถูกหรือผิดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือพฤติกรรมของเขา กำหนด ได้แก่ บิดามารดา หรือครูอาจารย์ของเขา เป็นต้น

1.2 ผลประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ (Individualism and Instrumental Purpose and Exchange) ในขั้นนี้พฤติกรรมที่ดั่งตามเหตุผลของเด็กจะขึ้นอยู่กับรางวัลหรือสิ่งของที่เขาจะได้รับถ้าเขาได้รับรางวัล เช่น คำชม ชมม เงิน ในการกระทำใด ๆ ก็แสดงว่าพฤติกรรมนั้นถูกต้อง ดั่งตาม

2. ระดับมีจริยธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ (Conventional Level) ระดับนี้บุคคลเริ่มใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมากำหนดความถูก ความดี ความควร โดยเริ่มจากการยอมรับของกลุ่มขึ้นเป็นกฎเกณฑ์ที่กำหนดในสังคม เช่น ระเบียบ ประเพณี จนถึงกฎหมาย เหตุผลทางจริยธรรมในระดับนี้อาจแบ่งได้เป็น 2 ชั้นคือ

2.1 การยอมรับของกลุ่ม (Mutual Interpersonal Expectations Relationships and Interpersonal Conformity) พฤติกรรมที่ถูก ที่ดี ที่ควร ในขั้นพัฒนาการวัยนี้คือ การยอมรับของกลุ่ม หรือการยอมรับของพรรคพวกเพื่อนพ้อง เช่น กลุ่มเพื่อน (Peer Group) เป็นต้น

2.2 ระเบียบระบบของสังคม (Social System and Conscience) ในขั้นนี้ พฤติกรรมที่ถูก ที่ดี ที่ควร ขึ้นอยู่กับระเบียบ ประเพณี หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ หรือตั้งไว้

หลังจากการค้นคว้าของ Kohlberg ได้มีนักจิตวิทยาอีกคนหนึ่งซึ่งได้เคยทำงานร่วมกับ Kohlberg อย่างใกล้ชิด ได้พยายามศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ โดยอาศัยรากฐาน ทฤษฎีของ Kohlberg แต่เขาได้พยายามทำให้การศึกษาค้นคว้าของ Kohlberg ให้เป็นปรนัยมากขึ้น นักจิตวิทยาผู้นี้คือ เจม อาร์ เรสต์ (Jame R. Rest) ได้ศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรม โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีของ Kohlberg เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย เรสต์ ได้สร้างเครื่องมือวัดระดับจริยวิพากษ์ตามแนวปัญหาจริยธรรมของ Kohlberg แต่ได้ปรับปรุงเครื่องมือวัดให้มีลักษณะเป็นปรนัยเพื่อการตีความ ได้แก่ "The Defining issues Test" อันประกอบด้วยปัญหาจริยธรรมในการค้นคว้าวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง ที่แตกต่างกัน 20 กลุ่ม จำนวน 5,714 คน กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามระดับการศึกษา เป็นเกรด 8 เกรด 12 ระดับวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยจนถึงผู้ใหญ่ เรสต์มีความเชื่อพื้นฐานว่า เหตุผลที่ใช้ในจริยวิพากษ์ของคนนั้นมิได้อยู่ระดับเดียว แต่บุคคลแต่ละบุคคลสามารถใช้เหตุผล จริยวิพากษ์ได้มากกว่าหนึ่งขั้นพัฒนาการ ในการตัดสินใจปัญหาจริยธรรมแต่ละปัญหา ฉะนั้น เรสต์ได้แบ่งเหตุผลทางจริยธรรมออกเป็น 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ (Punishment - Obedience orientation) เป็นขั้นที่เด็กจะยึดถือพันธะที่มีต่อกัน (Obligation) ได้แก่ พันธะต่อผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดามารดา ครู เป็นใหญ่ เพื่อให้รอดพ้นจากการลงโทษจากผู้มีอำนาจ เหล่านั้น

ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัลและการแลกเปลี่ยน (Instrumental Hedrism and Exchange) ในขั้นนี้พฤติกรรมจริยธรรมจะขึ้นอยู่กับวัตถุ รางวัล หรือการมีการตอบแทน ในลักษณะที่เท่าเทียมกัน โดยทำให้ทั้งสองฝ่ายพึงพอใจ แลกเปลี่ยนกัน

ขั้นที่ 3 การให้ผู้อื่นยอมรับตน (Orientation to Approval and Personal Concordance) พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับการรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อกัน เป็นพันธะทางจริยธรรม (Moral Obligation) รางวัลหรือสิ่งตอบแทนไม่มีความสำคัญเท่าการรักษาสัมพันธภาพอันดีของบุคคลใกล้ชิด

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎเกณฑ์ของสังคม (The Law and Order Orientation) พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับทำให้เกิดความสมดุลในสังคมส่วนใหญ่ โดยสนับสนุนผู้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ของสังคม

ขั้นที่ 5 การใช้หลักความคิดทางจริยธรรม (Principle Moral Thinking) พฤติกรรม

ทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับความสมดุลระหว่างบุคคลในสังคม มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งอาจแบ่งเป็น 2 ชั้นย่อยได้ดังนี้

ก. ชั้น 5 A ได้แก่ การเห็นชอบและเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมโดยวิธีการแบบประชาธิปไตย ยอมรับค่านิยมและความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคม

ข. ชั้น 5 B ได้แก่ การมีอุดมคติในการสร้างสรรค์ให้สังคมอยู่ในสภาพที่เต็มไปด้วยความรักและสันติภาพ ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ มีเสรีภาพ ภราดรภาพ และมีความเสมอภาคระหว่างสมาชิกของสังคม

ขั้นที่ 6 การใช้หลักความคิดขั้นสูง (Organized Principle) พฤติกรรมทางจริยธรรมขึ้นอยู่กับความถูกต้องอันเป็นสากลความยุติธรรมสำหรับมนุษยชาติโดยอาจไม่ติดอยู่กับกฎเกณฑ์หรือประเพณีที่ยึดถือกันในสังคม บุคคลที่มีจริยธรรมในขั้นนี้ สามารถสร้างขอบเขตของพันธะและสิทธิอันยึดถือเป็นหลักสากลได้ด้วยตนเอง จากประสบการณ์ที่เขาเรียนรู้มาในสังคมแล้วจากกระบวนการสังคมประกิตของเขา

แรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนของ Singletary

จากการศึกษาประเภทต่างๆของแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางจริยธรรมของ Singletary นั้น Singletary ได้สร้างแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนขึ้นมา 13 ประเภท ซึ่งสามารถเทียบเคียงกับขั้นการพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg ได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ของKohlberg	แรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจ ทางจริยธรรมในวิชาชีพที่สัมพันธ์ของ Singletary
1.ระดับก่อนมีจริยธรรมอย่างเป็นเหตุ เป็นผล 1.1 ระดับจริยธรรมของผู้อื่น 1.2 ผลประโยชน์ของตนเองเป็นใหญ่	# การขาดความรู้หรือความสนใจในจริยธรรม # การต้องการความก้าวหน้า # ทศนคติที่ว่าความรู้คืออำนาจ # ทำทุกอย่างเพื่อให้งานสำเร็จ
2.ระดับมีจริยธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ 2.1 การยอมรับของกลุ่ม 2.2 กฎเกณฑ์ของสังคม	# อิงกับความคิดของเพื่อนร่วมงาน # ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของหัวหน้าหรือองค์กร # ความสนใจของสาธารณชน # บรรทัดฐานของสังคม
3.ระดับมีจริยธรรมอย่างมีวิจารณญาณ 3.1 สัญญาสังคม 3.2 คุณธรรมสากล	# มาตรฐานในวิชาชีพ # ความเชื่อถือของประชาชน # หลักกฎหมาย # สามัญสำนึกทางจริยธรรม # ความเชื่อทางศาสนา

จากแรงจูงใจทั้ง 13 ประเภทที่ Singletary (1990) ได้สร้างขึ้นตามทฤษฎีของ Kohlberg (ในตอนแรกมี 11 หลังจากทดลองครั้งที่ 2 จึงเพิ่มเป็น 13 แรงจูงใจ) ใช้ข้อความที่สะท้อนถึงแรงจูงใจประเภทละ 5 ข้อความ (ครั้งแรกมี 7 ข้อความต่อแรงจูงใจ 1 ประเภท) โดยในครั้งแรก ทดลองกับนักหนังสือพิมพ์ 17 คน และครั้งที่ 2 ทดลองกับนักศึกษาทางนิเทศศาสตร์ 49 คน หลังจากนำผลการทดลองมาผ่านการวิเคราะห์ด้วยวิธี Q-factor Analysis (เป็นวิธีวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มคน) สามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจทางจริยธรรมได้ 3 กลุ่มปัจจัย คือ

1. คนกลุ่มแรกมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่เป็น Mainstream ของสำนักทางจริยธรรม ประกอบด้วยความเชื่อถือของประชาชน สำนักทางจริยธรรม ความสนใจของประชาชน ความสนใจของประชาชนมาตรฐานขององค์กรหรือนายจ้าง และมาตรฐานของวิชาชีพ
2. คนกลุ่มที่สองมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจจากการแสวงหาและครอบครองจากความรู้คือ อำนาจ บรรทัดฐานของสังคม ทำทุกอย่างเพื่องาน สำนักทางจริยธรรม และการขาดความรู้ความสนใจในด้านจริยธรรม
3. คนกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มที่จำกัดความปัจจัยที่ได้ค่อนข้างยาก แต่มีแนวโน้มที่เห็นด้วยกับ ความเชื่อถือของประชาชน ความรู้คืออำนาจ และบรรทัดฐานของสังคม

หลังจากงานวิจัยของ Singletary ได้ไม่นาน White หนึ่งในผู้ร่วมวิจัยของ Singletary ก็ได้ร่วมกับ Pearce ทำการวิจัยอีกชิ้นหนึ่ง ชื่อ Validating An Ethical Motivations Scale : Convergence and Predictive Ability โดยเป็นการทำซ้ำงานวิจัยเดิม โดยใช้แบบทดสอบของ Singletary มาทดสอบหาความตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีวิเคราะห์ปัจจัยแบบ R-factor Analysis (เป็นการจับกลุ่มตัวแปร) เพื่อหาแบบแผนการจัดกลุ่มของตัวแปร โดย White คิดว่าผลจากการใช้แบบทดสอบเดียวกัน แต่ใช้วิธีวิเคราะห์คนละแบบ ถ้ามีแบบแผนของการจับกลุ่มของตัวแปรหรือความตรงเชิงโครงสร้างแล้วควรจะได้ผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ Singletary นอกจากนี้ White ยังได้พยายามทดสอบถึง ความตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อการทำนาย ในงานวิจัยนี้ด้วย โดยได้สร้างแบบทดสอบการตัดสินใจทางจริยธรรม โดยมีโครงเรื่องสมมติ (Scenario) ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตัดสินใจได้ยากทางจริยธรรม ในวิชาชีพสื่อมวลชน (Dilemmas) เพิ่มจากงานวิจัยของ Singletary

จากการวิจัยของ White โดยใช้ R-factor Analysis วิเคราะห์ผลการทดลองจากนักศึกษา 114 คน พบว่า สามารถแยกแรงจูงใจ 13 ประเภท 65 ข้อความ เป็น 5 ปัจจัย (Factor) ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน ดังนี้

Factor 1. ประกอบด้วย ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการขาดความรู้ความสนใจในจริยธรรม

Factor 2. ประกอบด้วย อ้างอิงกับเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน หลักกฎหมาย และมาตรฐานในวิชาชีพ

Factor 3. ประกอบด้วย ความเชื่อทางศาสนา

Factor 4. ประกอบด้วย ความรู้คืออำนาจ และ บรรทัดฐานของสังคม

Factor 5. ประกอบด้วย ความสนใจ และความเชื่อถือของประชาชน

จากผลการวิจัยนี้เองจะเห็นได้ว่า Factor 4 ของงานวิจัยนี้ตรงกับ Factor 2 ของ Singletary และ Factor 5 ของงานวิจัยนี้ก็ตรงกับ Factor 1 ของ Singletary แต่จะเห็นได้ว่า ในแรงจูงใจที่เกี่ยวกับสามัญสำนึกทางจริยธรรมที่มีอยู่ใน Factor 1 และ Factor 2 ของ Singletary กลับไม่พบในงานวิจัยนี้ จึงมีข้อสนับสนุนว่าการใช้ Factor Analysis แบบ R กับ Q อาจให้ผลที่ไม่ Converge เหมือนกัน

แต่ในส่วนความสามารถในการทำนาย ของแบบทดสอบแรงจูงใจนั้นหลังจากได้ผลจากการทำ Scenario แล้วได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความคิดเห็นแก่ตัว 71 คน และกลุ่มที่ไม่เห็นแก่ตัว 43 คน พบว่า ปัจจัย(Factor) ที่ 1,3, และ 4 ของ White สามารถทำนายถึง ความมีจริยธรรมได้ โดยผู้ที่เห็นด้วยกับ Factor 1 และ 4 เลือกข้อความตอบจาก Scenario ที่มีแนวโน้มว่าจะมีจริยธรรมต่ำ ส่วนผู้ที่เห็นด้วยกับ Factor ที่ 3 จะเลือกข้อความตอบที่มีแนวโน้มว่าจะมีจริยธรรมสูง สรุปได้ว่า Factor ที่ 1,3,4 สามารถทำนายถึงความมีจริยธรรมได้

จะเห็นได้ว่าจากงานวิจัยของ Singletary และงานวิจัยของ White ทำให้เราเห็นถึงแบบแผนการจัดกลุ่มของตัวแปรแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพที่สื่อมวลชน และที่สำคัญจากงานวิจัยของ White ที่ทดสอบถึงความสามารถในการทำนายการตัดสินใจทางจริยธรรม ทำให้เราทราบว่า ตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยที่ 1 และปัจจัยที่ 4 ของ White เป็นแรงจูงใจที่ไม่พึงปรารถนา เนื่องจากผู้ที่เห็นด้วยกับปัจจัยทั้งสองมีการตัดสินใจที่มีแนวโน้มว่าจะมีจริยธรรมต่ำ เราจึงอาจกล่าวได้ว่า

1. ปัจจัยที่ประกอบด้วยตัวแปรแรงจูงใจในเรื่อง ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการขาดความรู้ความสนใจในจริยธรรม ความรู้คืออำนาจ และ บรรทัดฐานของสังคม เป็นปัจจัยที่ประกอบด้วยแรงจูงใจที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม

2. ปัจจัยที่ประกอบด้วยตัวแปรแรงจูงใจในเรื่อง ศาสนา เป็นปัจจัยที่ประกอบด้วยแรงจูงใจที่เป็นที่ต้องการของสังคม

จะเห็นว่า แรงจูงใจที่อยู่ในขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg ขั้นที่ 1 มีแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน 3 ประเภทที่อยู่ในขั้นนี้ (การขาดความรู้ ความสนใจในจริยธรรม การต้องการความก้าวหน้า และทัศนคติที่ว่าความรู้คืออำนาจ) และมีแรงจูงใจในเรื่องบรรทัดฐานของสังคม ที่เทียบได้กับระดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นที่ 2 ของ Kohlberg ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ไม่พึงปรารถนา ส่วนแรงจูงใจในเรื่องความเชื่อทางศาสนา ที่เทียบได้กับระดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นที่ 3 ของ Kohlberg ซึ่งเป็นขั้นที่สูงที่สุดนั้น เป็นแรงจูงใจที่พึงปรารถนา

ความเชื่อถือได้ในการวัด

งานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรวัดแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นจึงขอกล่าวถึงแนวคิดในการสร้างความเชื่อถือของมาตรวัดดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537) กล่าวว่า ตัวแปรทางจิตวิทยาเป็นตัวแปรที่ซ่อนเร้น ไม่แสดงพฤติกรรมโดยตรงออกมาให้เห็น เหมือนตัวแปรทางกายภาพ ดังนั้นการตีความจากพฤติกรรมที่เข้ามาภายนอก ไม่สอดคล้องกับตัวแปรทางจิตได้ เช่น การหัวเราะจะหมายถึงความดีใจหรือเสียใจ คนบางคนดีใจจึงจะหัวเราะและเสียใจจึงจะร้องไห้ การตีความหมายของความรู้สึกจึงต้องมีการตรวจสอบว่าพฤติกรรมหัวเราะคือ สิ่งที่แสดงความรู้สึกดีใจของบุคคลนั้นสิ่งนี้คือการตรวจสอบความตรง และในขณะที่เดียวกันก็ต้องตรวจสอบต่อไปว่า เขาแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างสม่ำเสมอหรือไม่นี่คือการตรวจสอบความเที่ยง

1. ความตรง (Validity) คือ ความสอดคล้องหรือเหมาะสมระหว่างข้อมูลที่ได้จากมาตรกับความตั้งใจที่จะใช้มาตร การตรวจสอบความตรงจึงใช้กระบวนการที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Test Validation Procedures) ดังนั้นการตรวจสอบความตรงจึงนำไปสู่ความตรงของการใช้คะแนนหรือข้อมูลจากมาตร

2. ความเที่ยง (Reliability) คือ ความสอดคล้องระหว่างข้อมูลที่ได้ออกกับข้อมูลจริง การตรวจสอบความเที่ยง จึงใช้กระบวนการเดียวกันแต่ต่างเงื่อนไขของการวัด การตรวจสอบความเที่ยงจึงนำไปสู่ความเที่ยงของการใช้คะแนนหรือข้อมูลจากมาตร

ความแตกต่างระหว่างความเที่ยงกับความตรงอยู่ที่กระบวนการวัด ในเรื่องความเที่ยงใช้กระบวนการวัดเดียวแต่ต่างเงื่อนไข ส่วนความตรงนั้นใช้กระบวนการวัดที่ต่างกัน ดังนั้นในการตรวจสอบความตรงจึงต้องใช้การออกแบบการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณลักษณะ และอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ค่าความเที่ยงอาจคงที่ภายใต้เงื่อนไขที่วัด แต่ค่าความตรงอาจเปลี่ยนแปลงตามข้อมูลใหม่

นอกจากนี้ความเที่ยงและความตรงยังมีความแตกต่างกันคือ การหาความตรงต้องมีเกณฑ์หรือสาระภายนอกหรือเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่ได้ชื่อว่าวัดสิ่งเดียวกัน เช่น ตาชั่งน้ำหนัก ถ้ามีความตรงจะต้องให้ค่าที่ตรงตามน้ำหนักที่แท้จริงของสิ่งที่ชั่ง การตรวจสอบน้ำหนักที่แท้จริงของสิ่งที่ชั่งก็ต้องใช้ตาชั่งอีกอันหนึ่งที่เชื่อถือได้ ส่วนความเที่ยงไม่ต้องมีเกณฑ์ภายนอกหรือเครื่องมืออื่น ความเที่ยงจึงเป็นเรื่องของการพิจารณาความสอดคล้องภายในตัวเอง ซึ่งอาจทำได้จากการใช้เครื่องมือเดียว แต่วัดหลายๆครั้ง และหลายๆเงื่อนไข

ความตรงและการตรวจสอบความตรงของการใช้มาตร

ความตรง (Validity) และการตรวจสอบความตรง (Validation) เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน ความตรงจะให้ค่าหรือหลักฐานที่แสดงว่า สิ่งที่วัดสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ ส่วนการตรวจสอบความตรงเป็นกระบวนการหาหลักฐานที่มาสนับสนุนความตรง การตรวจสอบความตรงจึงเป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมที่เป็นอิสระจากกระบวนการสร้างมาตร กระบวนการตรวจสอบความตรงเกี่ยวข้องกับความตั้งใจในการนำข้อมูลจากมาตรไปใช้ ดังนั้นการตรวจสอบความตรงจึงมีหลายประเภท เช่น

- ก. ความตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อจำแนก (Discriminant Validity)
- ข. ความตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อวัดเนื้อหา (Content Validity)
- ค. ความตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อการทำนาย (Predictive Validity)
- ง. ความตรงตามทฤษฎีที่กำหนด (Construct Validity)
- จ. ความตรงตามสภาวะภายนอกที่มองเห็น (Face Validity)

การตรวจสอบความตรงมี 2 ระยะ คือ ระยะก่อนรวบรวมข้อมูล กับระยะหลังเก็บข้อมูลจริง การตรวจสอบความตรงในระยะก่อนการรวบรวมข้อมูล คือการพิจารณาตัดสิน (Judgement) โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการวัด ส่วนการตรวจสอบความตรงหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการหาความตรงโดยการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

การหาความตรงโดยการพิจารณาตัดสิน มักเริ่มต้นก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการพิจารณาความถูกต้อง ของการให้คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการของตัวแปรทางจิตวิทยา ความครอบคลุมของประเด็นย่อย ลักษณะและภาษาของข้อความที่เขียนซึ่งความตรงในระยะนี้คือความตรงตามเนื้อหา

การหาความตรงโดยข้อมูลเชิงประจักษ์เริ่มต้นหลังจากที่รวบรวมข้อมูลไปแล้ว เป็นการนำสถิติเข้ามามีใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อและระหว่างตัวแปร การวิเคราะห์ปัจจัยที่ซ่อนอยู่ในสาระเนื้อหา ความตรงในระยะนี้ได้แก่ ความตรงตามเกณฑ์ ความตรงตามการทำนาย และความตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎี

ดังนั้นการจำแนกประเภทของการตรวจสอบความตรง ก็คือการจำแนกวิธีการหาหลักฐานเพื่อระบุความตรง หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการจำแนกวิธีการแสวงหาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในที่นี้ จะอธิบายความตรง 3 ประเภท คือ

1. ความตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัด
2. ความตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎีที่ใช้
3. ความตรงตามเกณฑ์ภายนอก(เพื่อการทำนาย)

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validation)

เนื่องจากข้อความในมาตรา ได้มาจากตัวอย่างของเนื้อหาที่ต้องการวัด ซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างของเนื้อหา หรือเป็นตัวแทนของประชากรเนื้อหา ชุดของข้อคำถามจึงเป็นชุดหนึ่งในทุกๆชุดที่จะเป็นไปได้ของเนื้อหาในประชากรเนื้อหา ซึ่งการได้ข้อคำถามจะถือว่าการสุ่มข้อคำถามในประชากร ดังนั้นคำจำกัดความของการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาก็คือ “ ประเภทของหลักฐานที่ตรงกับการใช้ตัวอย่างเนื้อหา ในประชากรนี้แหะ “ การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจึงเกี่ยวข้องกับ (ก) ความสอดคล้องกับเนื้อหา และ(ข) ความเป็นตัวแทนของประชากรเนื้อหา

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจึงเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างความตั้งใจจะใช้ข้อมูลจากข้อความ ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรเนื้อหากับข้อความที่สร้างขึ้นในมาตรวัด

วิธีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาทำได้ดังนี้

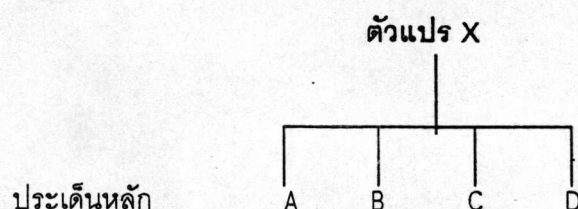
จากคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการของความตรงตามเนื้อหา คือ "จำนวนเนื้อหาได้รับการสุ่มมาจากประชากรเนื้อหาอย่างพอเพียงหรือไม่" ถ้าจำนวนข้อความในแบบวัดแทนจำนวนเนื้อหาได้ การตรวจสอบว่าจำนวนข้อความในแบบวัดเป็นสัดส่วนกับจำนวนข้อความในประชากรก็ย่อมทำได้

วิธีตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นิยมใช้กลุ่มบุคคลประมาณ 5 คน ที่มีความรู้ในเนื้อหาสาระทฤษฎีทางจิตวิทยาอย่างดี กลุ่มคนเหล่านี้ได้แก่ คณาจารย์ที่เชี่ยวชาญทางสาขา

เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาในประเด็นคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการเสียก่อน ดังนั้นงานที่กลุ่มผู้พิจารณานี้ต้องทำคือ

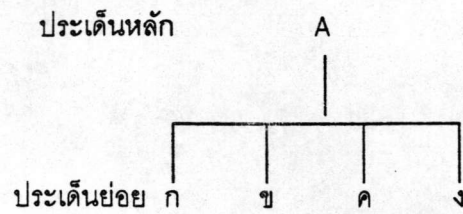
1. พิจารณาคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการของตัวแปรทางจิตวิทยาที่ต้องการจะวัดว่าถูกต้องตรงตามทฤษฎีที่อ้างหรือไม่ เช่น พิจารณาว่าตัวแปรแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องตรงตามประเภทแรงจูงใจของ Singletary ที่เทียบทฤษฎีของ Kohlberg ที่อ้าง

2. จำแนกคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการออกเป็นตัวแปรต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน เช่น

3. พิจารณาประเด็นหลัก A, B, C, D ว่าจะจำแนกย่อยได้ข้อความหรือประเด็นย่อยอะไร
อีกบ้าง เช่น

4. พิจารณาประเด็นย่อย ก, ข, ค, ง และพิจารณาข้อความที่เขียนในแบบวัดว่าสอดคล้องกับประเด็นย่อย ก, ข, ค, ง หรือไม่

5. สรุปจำนวนข้อความลงในตาราง เพื่อแสดงสัดส่วนของจำนวนข้อเทียบกับจำนวนทั้งหมดที่ควรจะเป็นดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร X	จำนวนที่ควรจะเป็น	จำนวนข้อความที่อยู่ในแบบวัด
A ก ข ค ง		
B ก ข ค		
C ก ข		
D ก ข		
รวม		

สัดส่วนดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นสัดส่วนรายประเด็นย่อย (ก, ข, ค, ง) หรือประเด็นหลัก (A, B, C, D) เมื่อรวมแล้วมีค่าใกล้เคียงกันระหว่างจำนวนที่ควรจะเป็นกับจำนวนที่อยู่ในแบบวัด ก็แสดงว่ามีข้อความที่เกี่ยวข้องมีความสอดคล้องกับตัวแปรทุกประเด็นหลักและทุกประเด็นย่อย

ดังนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จะทำหน้าที่ตรวจสอบว่า มาตรฐานที่สร้างนั้น

1. มีข้อความครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงตามทฤษฎีที่อ้างหรือไม่
2. จำนวนข้อเป็นสัดส่วนกับประเด็นย่อยหรือไม่
3. ประเด็นย่อยเป็นสัดส่วนกับประเด็นหลักหรือไม่
4. ประเด็นหลัก ครบถ้วนสมบูรณ์ และสอดคล้องกับทฤษฎีที่อ้างหรือไม่
5. ข้อความที่เขียนสะท้อนทฤษฎีที่อ้างได้อย่างถูกต้องหรือไม่

2. วิธีตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎี (Construct Validity)

จากคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการของความตรงตามโครงสร้าง ด้วยคำถามที่ว่า "ลักษณะที่วัดออกมาสอดคล้องกับทฤษฎีของเนื้อหาสาระนั้นหรือไม่" หรือ " ลักษณะที่วัดสอดคล้องกับการวัดหรือไม่ "

เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเป็นกระบวนการที่หาข้อมูลมาสนับสนุนสมมติฐาน การตรวจสอบจึงใช้วิธีการวิจัยและวิธีการวิเคราะห์ต่างๆ เช่น ใช้การวิเคราะห์เชิงตรรกะ ใช้การวิจัยเชิงทดลอง ใช้การศึกษาความสัมพันธ์ ใช้การเปรียบเทียบกับกลุ่มหลักฐานที่มีอยู่แล้ว (Known Group) ใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีสรุปอ้างอิง ใช้เทคนิคลักษณะหลากหลาย ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยวิธีพหุ (Multimethod Factor Analysis) และใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling)

ซึ่งในงานวิจัยนี้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ปัจจัย ในการทดสอบความตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎีของแบบวัดแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชน

วิธีวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis)

ในที่นี้เป็นวิธีการที่ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อความแล้วระบุลักษณะร่วมของข้อความ

หลักในการทำการวิเคราะห์ปัจจัย ก็คือ การ Decompose เมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างข้อให้เป็นชุดของ Eigen Values และ Eigen Vectors และ เมตริกของค่า Eigen นี้ เมื่อทำเป็นค่ามาตรฐานให้เมตริกน้ำหนักปัจจัย

การใช้วิธีการวิเคราะห์ ปัจจัยเพื่อหาค่าความตรงเชิงโครงสร้างมี วิธีการดังนี้

1. การสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปรทางจิตวิทยาว่า น่าจะประกอบด้วยปัจจัย
อะไรบ้าง
2. สร้างข้อความที่วัดปัจจัยดังกล่าว
3. ตรวจสอบความสอดคล้องและถูกต้องในเชิงวัดก่อนรวบรวมข้อมูล
4. รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร
5. ทำการวิเคราะห์ปัจจัย ว่าได้ปัจจัยที่ตั้งสมมติฐานไว้หรือไม่ ถ้าใช่ ก็แสดงว่า
มีความตรงเชิงโครงสร้าง

มโนทัศน์ของการวิเคราะห์ปัจจัย

ในการแสดงให้เห็นว่า อะไรเกี่ยวข้องกับอะไร และเกี่ยวข้องกันอย่างไร เป็นสิ่งสำคัญทางวิทยาศาสตร์แขนงเก่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มักจะได้รับคำจำกัดความที่แน่นอนและยอมรับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้ มักจะแสดงให้เห็นในรูป คณิตศาสตร์ และได้รับการพัฒนาต่อเป็นทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรในสาขาวิทยาศาสตร์แขนงใหม่ ๆ ตัวแปรมักจะไม่ค่อยได้รับคำจำกัดความดีนัก เพราะความเห็นยังขัดแย้งกันอยู่ในหมู่นักวิทยาศาสตร์ด้วยกันเอง เกี่ยวกับว่า ตัวแปรใดสัมพันธ์กับตัวแปรใดบ้าง และตัวแปรเหล่านี้ยังแสดงความสัมพันธ์ที่ไม่แน่นอน การวิเคราะห์ปัจจัยจึงเป็นวิธีทางสถิติ ที่ช่วยนักวิทยาศาสตร์แขนงใหม่ ๆ ในการพัฒนาสาขาวิทยาศาสตร์ วิธีวิเคราะห์ปัจจัยสามารถช่วยนักวิทยาศาสตร์ ในการให้คำจำกัดความหมายของตัวแปรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปรใดบ้าง และตัวแปรใดเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตัวแปรใด ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาวิทยาศาสตร์แขนงเหล่านี้ได้เจริญก้าวหน้าขึ้น วิธีการวิเคราะห์ปัจจัยยังช่วยให้นักวิทยาศาสตร์เข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหลาย ที่ซับซ้อน และที่ยังไม่แจ่มแจ้ง

เทคนิควิเคราะห์ปัจจัย

การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เป็นเทคนิคทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับคน (หรือผู้ให้ข้อมูล) จำนวนมาก ตัวแปรจำนวนมากและปัจจัยจำนวนมาก การวิเคราะห์ปัจจัยต้องอาศัยความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ในวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยว่าเป็นลำดับขั้นดังนี้

ทฤษฎี นามธรรม (Construct)

ปัจจัย (Factor)

ตัวแปร (Variable)

ข้อความ (Statement)

ลำดับขั้นในรูปข้างบนนี้ หมายความว่า หลาย ๆ ข้อความอธิบายตัวแปร 1 ตัว หลาย ๆ ตัวแปรอธิบาย ปัจจัย 1 ตัว และปัจจัยหลาย ๆ ตัวจึงจะอธิบายนามธรรม 1 อย่าง

เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยในปัจจุบัน มีหลายเทคนิคแต่ละเทคนิคก็มีขีดจำกัด และการจัดกระทำที่แตกต่างกัน คือ

ก. จุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ปัจจัยร่วม (Common Factors Analysis) กับจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มิติ (Component Factor Analysis) ในสภาพปัจจุบันผู้ใช้เทคนิควิเคราะห์ปัจจัยส่วนใหญ่ มุ่งไปยังจุดมุ่งหมายแรกคือ ให้ได้ปัจจัยร่วมโดยให้ได้จำนวนปัจจัยร่วมที่น้อยที่สุดแต่อธิบายโครงสร้าง (Construct) ให้ได้มากที่สุด วิวัฒนาการของเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยร่วมที่สามารถใช้งานโดยอาศัย โปรแกรมสำเร็จรูปในประเทศไทย ได้แก่ Image Factor Analysis, Canonical Factor Analysis, Alpha Factor Analysis

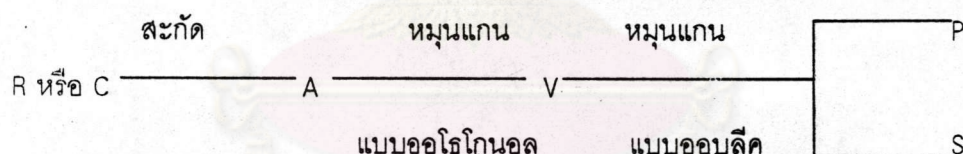
ข. จุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาปัจจัยร่วมกับจุดมุ่งหมาย เพื่อพิสูจน์สมมติฐานใน สภาพปัจจุบันมีการใช้เทคนิควิเคราะห์ปัจจัยเพื่อหาปัจจัย (Exploratory Factor Analysis) กับเพื่อพิสูจน์สมมติฐาน (Confirmatory Factor Analysis) เทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ปัจจัยแบบแรก คือ Principal Component Analysis, Principal Axis Analysis ส่วนเทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ปัจจัยแบบหลัง คือ Image Factor Analysis, Canonical Factor Analysis, Alpha Factor Analysis

เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมีขั้นตอนสำคัญ ๆ 2 ขั้นตอน คือ

ก. การสกัดปัจจัย (Factor Extraction)

ข. การหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation)

การวิเคราะห์ปัจจัย จะเริ่มต้นจากเมตริกซึ่งอาจเป็น เมตริกสหพันธ์ระหว่าง ตัวแปร (R) หรือเมตริก ความแปรปรวน-ความแปรปรวนรวม (C) ก็ได้ทำการสกัดปัจจัยได้เมตริกน้ำหนักปัจจัย (A) และทำการหมุนแกนจะได้เมตริกน้ำหนักปัจจัยที่หมุนแกนแบบอโรโกนอนอล (V) หรือหมุนแกนแบบออบลิก ซึ่งจะได้เมตริกแบบแผน (P) กับเมตริกโครงสร้าง (S) ดังแสดงด้วยรูปดังนี้

จากคำตอบจากการวิเคราะห์ปัจจัยจะยุติที่เมตริก V หรือ P,S สุดแล้วแต่สาระ (Subject Matter หรือ Content) ถ้าปัจจัยที่คาดว่าจะได้ในสภะนั้นไม่สัมพันธ์กันเมตริก V ก็คือคำตอบ แต่ถ้าปัจจัยในอีกสภะนั้นมีความสัมพันธ์กันเมตริก P,S ก็คือคำตอบ

การสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยจะยุติด้วยการเสนอปัจจัยพร้อมกับน้ำหนักของตัวแปรบนปัจจัยนั้น หรือจะคำนวณต่อเพื่อให้ได้คะแนนปัจจัย เป็นรายคนก็ได้สุดแล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์ งานบางอย่างต้องการทราบค่าของคนทุกคนทุกตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่วิเคราะห์ได้ การรวมคะแนนปัจจัยเข้าด้วยกันคือคำตอบ เช่น แรงงูใจในวิชาชีพสื่อมวลชนไทย มีค่า 13.13 หน่วยมาตรฐาน แต่ถ้าต้องการทราบว่า แรงงูใจ ประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง ก็เสนอชื่อ

ปัจจัยพร้อมทั้งน้ำหนักปัจจัย เช่น ปัจจัยตัวที่ 1 คือ ความก้าวหน้าของอาชีพ ปัจจัยตัวที่ 2 คือ ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ เป็นต้น

3. วิธีตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์ภายนอกที่เกี่ยวข้อง (Criterion Related Validation)

การแสวงหาหลักฐานเพื่อตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์ภายนอก จะต้องระบุเกณฑ์ภายนอกที่เกี่ยวข้องก่อน เช่น การตัดสินใจแก้ปัญหาทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นมาตรฐานหรือไม่

เกณฑ์ ภายนอกในที่นี้จำแนกตามช่วงเวลาได้ 2 ระยะคือ เกณฑ์ภายนอกในปัจจุบัน กับ เกณฑ์ภายนอกในอนาคต การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์ภายนอกในปัจจุบันเรียกว่า Concurrent Validation ส่วนการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์ภายนอกในอนาคตเรียกว่า Predictive Validation

วิธีตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องนิยมใช้ค่าความสัมพันธ์โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ หรือ เครื่องมือวัดที่ได้มาตรฐาน หรือที่เชื่อถือได้ก่อน
2. การรวบรวมข้อมูล 2 ชุด ชุดหนึ่งคือ ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่สร้าง และอีก ชุดหนึ่งคือ ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดตัวแปรนี้ แต่เป็นมาตรฐานแล้ว หรือที่เชื่อถือได้แล้ว
3. คำนวณค่าสหสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งสองชุด ถ้าได้ค่าความสัมพันธ์สูงและ มีนัยสำคัญ และมีทิศทางบวกก็สรุปได้ว่าเครื่องมือวัดนี้มีความตรงเกณฑ์นั้น

สำหรับงานวิจัยนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในวิชาชีพสื่อมวลชนกับ การตัดสินใจแก้ปัญหาทางจริยธรรมจากแบบทดสอบที่เป็นโครงเรื่องที่มีกรณีสมมติให้เลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา เพื่อดูว่าปัจจัยใดสัมพันธ์กับทางเลือกที่สะท้อนความมีจริยธรรมมากหรือน้อยอย่างไร และในทิศทางใด

กล่าวโดยสรุป ในงานวิจัยนี้จะใช้ตัวแปรแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพสื่อมวลชนของ Singletary มาสร้างข้อความในแบบสอบถาม และนำข้อความใน

